

Input vanuit de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) aangaande zelfstandigen die betaald worden middels stuksprijzen (woord- of tekentarief / foto opdracht tarief)

Amsterdam, 7 november 2023

Geachte lezer,

De Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) kan zeker instemmen met het gegeven dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid strenger wil toezien op arbeidsrelaties in relatie tot schijnzelfstandigheid. In de journalistiek werken veel zelfstandigen in een kwetsbare positie. Het rechtsvermoeden waarbij het gemakkelijker zal worden een arbeidsovereenkomst te claimen, kan hen helpen. Beneden een uurtarief van €32,24 moet bij een geschil de opdrachtgever/werkgever aantonen dat er sprake is van zelfstandige arbeid, ofwel werknemer-tenzij. Dat vinden wij een goede zaak.

In de journalistiek geldt echter niet voor iedereen een uitbetaling per uur. Woord- en tekentarieven zijn de gangbare vorm van uitbetaling in de geschreven journalistiek net als een prijs per (opdracht)foto in de fotojournalistiek. En zelfstandigen die werken met stuksprijzen (woord- en teken/ fototarief) zijn niet in de positie eenvoudig hun betaling om te rekenen in een uurtarief en zo aanspraak te maken te maken op het rechtsvermoeden. Daarom pleiten wij voor een aanvullende bepaling.

Problematiek

Het is voor veel zelfstandigen in de journalistieke sector onmogelijk om precies te weten wat hun uurtarief is doordat:

- (1) Zij niet betaald worden per geleverd woord of teken, maar per *gepubliceerd* woord of teken. De opdrachtgever bepaalt de uitbetaling van de stuksprijs niet op basis van geleverde tijdsbesteding van de zelfstandige, maar op basis van het aantal gepubliceerde woorden in het medium van de opdrachtgever. De opdrachtgever past dit naar eigen inzicht aan en beïnvloedt hiermee in forse mate de uiteindelijke uitbetaling aan de zelfstandige.
- (2) Het woord- , teken of fototarief tevens de billijke vergoeding voor auteursrechten bevat zonder dat wordt aangegeven welk gedeelte van het tarief dat betreft. In de juridische analyse in de bijlage van deze brief, leggen we dit nader uit.

Vraag aan de wetgever & mogelijke oplossing

Wij vragen de overheid daarom om aandacht te hebben voor dit probleem in deze sector en de zwakke onderhandelingspositie van zelfstandigen te versterken door hen die geconfronteerd worden met stuksprijzen beter met deze wet te ondersteunen.

Wij vragen daarom concreet om een aanvullende bepaling waarin een verplichting voor de opdrachtgever wordt opgenomen een toetsbare inschatting te geven van de tijdbesteding van de opdracht en hieraan een vertaling van een uurtarief te verbinden.

Een vertaling naar uurtarief kan middels een omrekening gebaseerd op de cao-functieschalen. Een voorbeeld hiervan vindt u in de bijlage onder het kopje 'Werkcode DPG'.

Voor vragen ben ik uiteraard bereikbaar.

Met vriendelijke groet,

Secretaris Zelfstandigen NVJ / namens de NVJ

Bijlage NVJ

Toelichting rechtsvermoeden woord- en tekentarieven te koppelen aan uurtarief/werknemer-aannemelijkheidsgrens van 32 24,- (rechtsvermoeden arbeidsovereenkomst)

Rechtsvermoeden

Het rechtsvermoeden is ook van toepassing op opdrachten waarbij geen uurtarief wordt gehanteerd maar een stuksprijs of totaalprijs. Het is dan een de werkende om aannemelijk te maken dat tegenover dit tarief een bepaald aantal werkzame uren staan, zodat aannemelijk gemaakt kan worden dat het uurtarief lager is dan het uurtarief voor het rechtsvermoeden.

Daarbij geldt als hoofdregel dat het gaat om de beloning voor de door de werkende verrichte arbeid.

Hier wringt voor de journalistieke sector al gelijk de schoen omdat het teken-woordtarief *tevens* de billijke vergoeding voor auteursrechten bevat *zonder* dat wordt aangegeven welk gedeelte van het tarief dat betreft.

Een voorbeeld uit een overeenkomst met een grote media concern:

Het overeengekomen honorarium omvat de totale en enige vergoeding voor al het gebruik van de Bijdrage zoals bedoeld in deze Voorwaarden.

... is enkel het honorarium voor de Bijdrage verschuldigd indien en voor zover de Bijdrage accepteert. Het honorarium zal worden berekend en betaald aan de hand van de eerste publicatie van de Bijdrage in het medium waarvoor de Opdracht was vertrekt. Als de Bijdrage wel is geaccepteerd, maar niet wordt gepubliceerd, wordt het honorarium berekend en betaald op grond van hetgeen is overeengekomen.

Voor de aanpassing van het Auteurscontractenrecht heeft het kabinet aanvankelijk voorgesteld om de billijke vergoeding voor auteursrechten (artikel 25c eerste lid Auteurswet) apart op te nemen in de

overeenkomst en dus te onderscheiden van het honorarium voor de werkzaamheden. Dat voorstel is na een advies van de commissie auteursrecht weer ingetrokken. Het kabinet en wijst op de transparantieverplichting van artikel 25ca van de Auteurswet . Op grond van die bepaling dient de exploitant ten minste eens per jaar de maker te informeren over de exploitatie van het werk, met name wat betreft de exploitatiewijzen, de daarmee gegenereerde inkomsten en de verschuldigde vergoeding.

In het huidige wetsvoorstel voor wijziging van het Auteurscontractenrecht staat verder: 'De hoogte van het honorarium voor het verrichten van werkzaamheden is evenwel geen auteursrechtelijke aangelegenheid, zodat het ook om die reden niet voor de hand ligt om dit in de Auteurswet regelen.'

Het is dus aan de werkende om op basis van het aantal gewerkte uren het tekentarief om te rekenen naar een uurtarief. Dat tekentarief *kan* lager zijn als daarin ook een billijke vergoeding moet worden geacht te zijn opgenomen. De hoogte van die billijke vergoeding kan de werkenden eerst na publicatie vaststellen via de transparantieverplichting. Maar transparantieverplichting geldt in beginsel niet indien het aandeel van de maker bij de totstandkoming van het gehele werk niet significant is. Een freelance-journalist kan dit tegengeworpen krijgen waardoor in zijn honorarium een onbekend deel moet worden geacht de billijke vergoeding te zijn voor zijn auteursrechten. Het tarief dat een werkende in de journalistieke sector krijgt, moet – zonder dat die dit kan onderbouwen – worden geacht nog lager te zijn dan het tarief dat wordt betaald omdat een onbekend deel moet worden aangemerkt als de billijke vergoeding. - .

Werkcode DPG

Vervolgens is met DPG de werkcode afgesproken waarin o.a. een minimumtarief van 30,78 euro per uur is afgesproken. (Dat zal sowieso moeten worden bijgesteld in te toekomst en dat zullen wij ook doen.) In de Werkcode DPG hanteren partijen (NVJ en Uitgever DPG Media) een omrekening van het uurtarief van 167% van het cao-loon behorende bij de functie en zwaarte van de opdracht. Hoewel de afspraak helder is, zien wij in de praktijk problemen, omdat er geen duidelijkheid is over hoeveel tijd er besteed kan worden aan de opdracht. Een verplichting om een tijdbesteding aan de opdracht te geven zou ook in dit geval helpen.

[Werkcode DPG Media: Zo reken je van minimumtarief naar jouw tarief | Nederlandse Vereniging van Journalisten \(nvj.nl\)](#)

[Werkcode DPG Media | Nederlandse Vereniging van Journalisten \(nvj.nl\)](#)

Vraag aan de overheid

Het omrekenen van het tekentarief naar uurtarief was al niet eenvoudig. Met dit rechtsvermoeden kan het mogelijk iets eenvoudiger worden omdat het uurtarief sowieso niet onder de 32,24 euro per uur uit zal mogen komen.

Toch vragen wij de overheid om meer handvatten aan te rijken om het uurtarief makkelijker om te rekenen voor zelfstandigen in de journalistiek die doorgaans voor een woord/teken of fototarief werken. Dit kan door een verplichting op te nemen een uurbesteding van de opdracht toe te voegen bij de opdracht. Maar wij staan open voor andere oplossingen en mogelijkheden.

